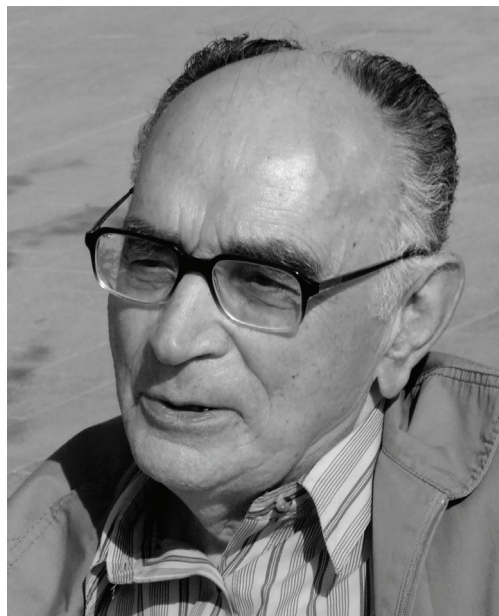

Za profesorom Jozefom Sládekom

*In memory of
Professor Jozef Sládek*

Dňa 8. augusta 2025 nás všetkých zastihla smutná správa, že smrť zatiahla oponu za životom významného slovenského vysokoškolského pedagóga a vedca v oblasti lesníckej zoológie a ekológie lesa, ale aj popularizátora ochrany živočíchov a prírody, prof. Ing. Jozefa Sládeka, CSc. Odišiel vo veku 98 rokov. Nezmeniteľný zákon prírody, zákon života a smrti uplatnil nezadržateľne svoje právo. Je to také prirodzené a predsa pre nás všetkých, ale najmä pre jeho najbližších príbuzných také ťažké a prekvapujúce. Namiesto živého priateľského slova, ostávajú nám už len spomienky. Spomienky na manžela, otca, priateľa, spolupracovníka, ale aj nášho vzácného kolegu a učiteľa, no najmä človeka v pravom slova zmysle, z ktorého myslenia a konania vždy vanula úprimná ľudskosť, snaha pre pochopenie starostí a radostí iných. Človeka výnimočného, a pracovitého a pracujúceho nielen pre seba a svoje dobro, ale aj pre všetkých okolo seba. Profesor Sládek takýmto rozhodne bol počas celého svojho života. Život profesora Sládeka je zobrazený a pretrváva vo výsledkoch jeho práce. Žil a pracoval vždy tak, ako by mu jeden život ani nestačil na vykonanie všetkého toho, čo si zaumienil, čo si vytýčil ako pedagóg a vedec. Prof. Sládek sa narodil 25.3.1927 v Tesároch nad Žitavou (dnešné Tesárske Mlyňany). V roku 1952 ukončil štúdium na Lesníckej fakulte Vysokej školy poľnohospodárskeho a lesného inžinierstva v Košiciach. V tom istom roku nastúpil na Zoologický ústav Vysokej školy lesníckej a drevárskej (dnešnej Technickej univerzity vo Zvolene), ktorá práve v tom roku bola

Obr. 1. Profesor Jozef Sládek, Zvolen, 2013 (foto: archív J. Sládeka)

Fig. 1. Profesor Jozef Sládek, Zvolen, 2013 (photo by J. Sládek archive)

presťahovaná do Zvolena (neskôr premenovaná na Katedru ochrany lesa a poľovníctva a terajšiu Katedru aplikovanej zoológie a manažmentu zveri). Na tomto pracovisku zostal pracovať celý aktívny život. V roku 1963 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu, v roku 1971 obhájil habilitačnú prácu a v roku 1973 bol menovaný za docenta lesníckej zoológie. V roku 1991 mal inauguračnú prednášku, na tému „Aplikovaná zoológia v systéme lesníckeho vysokoškolského štúdia“, na základe ktorej bol v roku 1992 menovaný za profesora pre odbor Lesnícka zoológia. Prof. Sládek bol menovaný za člena viacerých poradných orgánov, komisií, vedeckých a redakčných rád. Bol aktívny vo výboroch viacerých vedeckých a záujmových spoločností (výbor Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV, výbor Slovenskej ornitologickej spoločnosti), aktívne sa zúčastnil zakladania

stredoslovenských pobočiek oboch týchto spoločností. Publikačná činnosť prof. Sládeka je nezvyčajne bohatá. Je autorom a spoluautorom 12 kníh a učebníc, viacerých vysokoškolských skrípt, viac ako 50 pôvodných vedeckých prác a takmer troch stoviek odborných prác, referátov, recenzií, bibliografických prác, správ a popularizačných článkov. Ilustroval viaceré vlastné publikácie, najmä skriptá a tiež publikácie iných autorov. Študenti prof. Sládeka sú najlepšie zdokumentovaní vypracovávaním diplomových a dizertačných prác, spolu ich bolo viac ako 70. Témy sa prevažne dotýkali oblasti biológie a ekológie poľovních druhov a druhov významných z hľadiska ochrany lesa a prírody, ako aj práce z oblasti poľovníckeho manažmentu, spoločenstiev vtákov, koncepcie ochrany prírody vo vybraných veľkoplošných chránených územiach a praktickej ochrany prírody. Medzi diplomantami profesora Sládeka boli mnohí, dnes dobre známi výskumníci, múzejníci alebo pedagógovia, spomenieme mená ako J. Obuch, B. Chovancová, J. Korňan, M. Saniga, R. Kropil a mnohí ďalší. V roku 2017 udelil prof. Jozefovi Sládekovi za dlhoročnú a mimoriadnu pedagogickú prácu, výchovu doktorandov a vedecký prínos v oblasti lesníckej zoológie, ekológie živočíchov a ochrany prírody plaketu J. A. Komenského rektor TUZVO jeho žiak prof. Kropil.

Prof. Sládek pôsobil na Lesníckej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene viac ako 50 rokov. Vo vedecko-výskumnej práci sa najskôr venoval štúdiu potravné ekológie niektorých druhov dravcov a sov. Časť týchto výsledkov

bola spracovaná v rámci kandidátskej dizertačnej práce. Neskôr riešil problematiku niektorých mäsožravcov (hlavne mačky divej a medveďa, potravná ekológia mačky divej v prírodných podmienkach Západných Karpát bola témou jeho habilitačnej práce). Okrem hlavného zamerania výskumu sa však venoval i ďalším problémom na úrovni lokálnej (napr. sledovanie a dopĺňanie avifauny okolia Zvolena), celoslovenskej i medzinárodnej (napr. rozšírenie niektorých druhov alebo taxonomická problematika). V populárno-odbornej oblasti sú najznámejšie jeho knihy „Cicavce okolo nás“ a „Aby prežili rok 2000“. Pre študentov napísal skriptá „Lesnícka zoológia“, „Špeciálna ochrana prírody“ a kľuč na určovanie živočíchov „Ryby, vtáky, cicavce, zver“, ktoré mali niekoľko vydaní.

Prof. Sládek ešte pri našom osobnom stretnutí, pri príležitosti jeho 98. narodenín, presne v deň narodenín 25. marca tohto roku hovoril o svojich plánoch a prianiach v odborných sférach a ani nás nenapadlo, že niektoré z nich by sme mali naplniť ako jeho prianie v zmysle profesionálneho poslania. Rozlúčili sme sa, ale naďalej budeme spomínať na nášho učiteľa a kolegu profesora Sládeka v mene vedenia Technickej univerzity vo Zvolene, tiež v mene vedenia a pracovníkov Lesníckej fakulty a Katedry aplikovanej zoológie a manažmentu zveri, ako aj v mene odborných spoločností, ktorých bol dlhoročným členom. Na toho vzácneho človeka, vynikajúceho odborníka, pozorného a vnímavého učiteľa a kolegu spomínajú bývalí študenti, aspiranti a doktorandi, a nespočetní kolegovia a priatelia.

Rudolf Kropil a Peter Lešo

Došlo: 18.12.2025

Online: 7.1.2026